

* 29 آذر در گذر تاریخ

* هجوم روس‌ها به تبریز و گیلان پس از اولتیماتوم به دولت ایران (1290 ش)
اشاره:

پس از اولتیماتوم روسیه به دولت ایران

برای اخراج مورگان شوستر، کارشناس اقتصادی آمریکایی در ایران، دولت ایران این اولتیماتوم را در 28 آذر 1290 ش پذیرفت.

اما پذیرش ذلت‌بار اولتیماتوم روس‌ها که به امید پایان یافتن زیاده‌خواهی‌ها و بهانه‌گیری‌های دولت روسیه انجام گرفت، نه تنها مشکلی را حل نکرد، بلکه دامنه تجاوزات آنها را گسترش داد.

در این میان، شهر تبریز که به علت مقاومت دلیرانه در برابر عناصر وابسته به روس‌ها از جمله محمدعلی شاه، بیش از دیگر شهرها مورد خشم روس‌ها بود، در سحرگاه این روز برابر با 29 ذی‌حجه 1329 ق،

آماج حملات قزاق‌های روس قرار گرفت. روس‌ها به بهانه بی‌احترامی پاسبان نظمیه تبریز به مأمور روسی، کشتار مردم شهر را آغاز نمودند و نقاط حساس شهر را به تصرف خود درآوردند.

سپس به تاراج اموال مردم و قتل آنان پرداخته و هرگونه مقاومتی را با تفنگ پاسخ دادند. روس‌ها

در روزهای بعد این جنایات خود را ادامه داده و در

دهم دی ماه آن سال برابر با عاشورای 1330 ق، تقه الاسلام تبریزی، عالم بزرگ شهر را

به دار زدند.

همزمان با تبریز، روس‌ها به گیلان نیز یورش بردند و جنایات مشابهی را رقم زدند. آنان به هر کس که مشکوک می‌شدند، می‌کشتند و از ارتکاب هرنوع ظلم و خشونت، دریغ نکردند.

در این حال مردم رشت بنابر فتوای مراجع، از خرید کالاهای روسی و انگلیسی خودداری می‌کردند و از مقاومت در برابر نیروهای روس، غافل نبودند. اما روس‌ها این استقامت عمومی را با قتل مردم به طرق مختلف پاسخ دادند.

* محمدعلی خان فروغی

(ذکاء الملک) وزیران خود را به این شرح معرفی کرد: (1304 ش)

* درگذشت «استاد ابوالحسن صبا» موسیقی‌دان ایرانی

(1336 ش)

اشاره:

استاد ابوالحسن صبا، در سال 1281 ش در تهران به دنیا آمد. وی از نوادگان فتحعلی خان صبای کاشانی، ملک الشعرا دربار فتحعلی شاه قاجار بود. ابوالحسن صبا موسیقی را از کودکی نزد پدر و دیگر استادان این هنر فراگرفت و به تکمیل معلومات خود در این زمینه پرداخت.

صبا صاحب روش خاصی در نواختن ویولن بود و مکتب ویژه‌ای برای این ساز بنیاد نهاد.

همچنین از محضر درس او شاگردان بسیاری استفاده کردند که علی تجویدی، مهدی خالدي، روح الله خالقي و حبيب الله بدیعی از آن جمله‌اند. همچنین تدوین و تألیف ردیف‌های موسیقی سنتی ملی، یکی از تلاش‌های استاد بود. علاوه بر این‌ها، استاد ابوالحسن صبا کتاب‌هایی تحقیقی درباره شناسایی سازهای ایرانی و تاریخچه آنها به نگارش درآورده است که سه دستور ویولن، سنتور و سه‌تار و قطعات ضربی از آن جمله‌اند.

استاد ابوالحسن صبا سرانجام در 29 آذر 1336

در پنجاه و پنج سالگی درگذشت.

* روز تجلیل از مهندس «محمدجواد تندگویان» وزیر نفت ایران در دولت «شهید رجایی» (1370 ش)

اشاره:

محمدجواد تندگویان در سال 1329 ش در تهران به دنیا آمد و پس از اتمام تحصیلات متوسطه و ورود به دانشکده نفت آبادان با درجه مهندسی نفت، فارغ التحصیل شد.

وی در دوران تحصیل، مبارزات خود را علیه رژیم پهلوی با شرکت در انجمن اسلامی دانشکده ادامه داد و در سال 52 توسط

ساواک دستگیر و پس از شکنجه‌های فراوان به یازده ماه حبس محکوم شد. تندگویان پس از پیروزی انقلاب اسلامی به مدیریت یک کارخانه در رشت رسید. او پس از مدتی به وزارت نفت دعوت شد و به عنوان مدیر مناطق نفت‌خیز جنوب مشغول به کار گردید. پس از آن، از سوی شهید رجایی، وزیر نفت شد تا اینکه در دوازدهم آبان 1359، در یکی از بازدیدهایی که از صنعت نفت در جنوب داشت، در نزدیکی آبادان، توسط نیروهای اشغالگر بعثی به اسارت درآمد. شهید تندگویان در اسارت، تحت شدیدترین شکنجه‌ها قرار گرفت و مردانه مقاومت کرد تا اینکه توسط دژخیمان بعث به شهادت رسید. پیکر این شهید بزرگوار پس از 11 سال اسارت، در 26 آذر 1370 ش به خاک جمهوری اسلامی ایران منتقل گردید و در آخر آذر 1370 در جوار شهدای هفتم تیر در بهشت زهرا به خاک سپرده شد.

* بدنبال تظاهرات شدید خیابانی در پاکستان ژنرال یحیی خان از ریاست جمهوری کنار رفت و ذوالفقار علی بوتو رئیس جمهور شد (1350ش)
* 8 ربیع الاول در گذر تاریخ

* شهادت پیشوای یازدهم مسلمانان امام حسن عسکری(ع) (260 ق)
اشاره:

حضرت امام حسن عسکری(ع) پس از بیست و هشت سال زندگی و شش سال امامت در هشتم ربیع الاول سال 260 هجری در شهر سامرا و به دست معتمد عباسی به شهادت رسید و در کنار مرقد مطهر پدر بزرگوار خویش مدفون گردید. آن حضرت، همواره تحت نظر و در زندان‌های طاغوت‌های عصر خود بود و سرانجام با زهر جفا، شهید شد.

امام حسن عسکری(ع) با همه‌ی اختناق و محدودیت‌های زمان توانست به بهترین وجه و در حد امکان، فشرده‌ی مبارزه درمقابل ستمگران و حکام جور را حفظ کرده و این نهضت نهفته را هدایت نماید.

آن حضرت، قطب دایره‌ی مبارزه بود و دیگران بر اطراف او دور می‌زدند. دوست و دشمن می‌دانستند که امام و پیروان او، خلافت ناحق عباسی را قبول ندارند و طرفدار حکومت واقعی و نجات دهنده‌ی اسلامند.

امام حسن عسکری، با وجود همه‌ی فشارهای دستگاه جور عباسی و کنترل‌ها و مراقبت‌های بی‌وقفه‌ی دولت مرکزی، یک سلسله فعالیت‌های سیاسی و اجتماعی و علمی در جهت حفظ اسلام و مبارزه با افکار ضداسلامی انجام داد که بدین‌گونه قابل ذکرند: کوشش‌های علمی در دفاع از آیین اسلام و رد اشکال‌ها و شبهات مخالفان و نیز تبیین اندیشه‌ی صحیح اسلامی؛ ایجاد شبکه‌ی ارتباطی با شیعیان مناطق مختلف از طریق تعیین نمایندگان و اعزام پیک‌ها و ارسال پیام‌ها؛ فعالیت‌های سبّی سیاسی به رغم کنترل‌های حکومت عباسی؛ حمایت و پشتیبانی مالی از شیعیان، به ویژه یاران خاص خود؛ تقویت و توجیه سیاسی رجال و عناصر مهم شیعه در برابر مشکلات؛ استفاده‌ی گسترده از آگاهی غیبی برای جلب منکران امامت و دلگرم کردن شیعیان؛ آماده سازی شیعیان برای دوران غیبت فرزند خود، امام مهدی (عج).

* تصرف شهر تفلیس توسط سلطان جلال الدین خوارزمشاه (623 ق)

* رحلت عالم جلیل، شیخ حسین بن عبدالصمد عاملی پدر شیخ بهایی (984 ق)
اشاره:

عزالدین حسین فرزند عبدالصمد جبلی عاملی پدر شیخ بهایی و از نوادگان حارث بن اعور همدانی و از شاگردان شهید ثانی و حسن بن جعفر کرکی بود و از آنان اجازه‌ی اجتهاد داشت.

* 20 دسامبر در گذر تاریخ

* مرگ «فرانسوا راوله»
ادیب و نویسنده برجسته فرانسوی (1553م)

* مرگ «پیر آگوست رنوار» نقاش معروف فرانسوی (1919م)

* درگذشت «جان اشتاین پک» رمان نویس بزرگ آمریکایی (1968م)

* پایان جنگ هند و پاکستان بر سر استقلال بنگلادش (1971م)

* حمله نظامی نیروهای آمریکا
به کشور «پاناما» (1989م)

* بازگشت حاکمیت چین
بر «ماکائو» پس از چهار قرن استعمار پرتغال (1999م)